

11. maj 2017

Naalakkersuisut oqaatsinut kiffartuussivimmik pilersitseqqullugit aalajangiiffigisassatut siunnersuut. Oqaatsinik kiffartuussivik oqaatsinut siunnersortinik inuttaqassaaq, kalaallisut oqaatsitta atorneqarnerini nakkutilliiviussalluni aammalu siunnersuineramik neqerooruteqassalluni, tusagassiuutinilu oqaatsitta atorneqarnissaannik ilinniartitsiffiusinnaassalluni.

(Inatsisartunut ilaasortaq, Mimi Karlsen, Inuit Ataqtigiit)

Inatsisartunut ilaasortap Mimi Karlsennip aalajangiiffigisassatut siunnersuutaanut Siumumiit imaatumik oqaaseqassaagut.

Oqaatsitsinnut kiffartuussivimmik pilersitsisoqarnissaanik siunnersuuteqartup tunngavilersuutai Siumumiit paasilluarpavut, pinngitsoorumanngilangalu matumuuna siunnersuuteqartoq saqqummiussaanut pingaaruteqartumut qutsavigissallugu.

Nunatsinni ukiorpassuannortuni oqaatsit marluk sannamikkut kinaassutsikkullu assigiinngillu innartut atugaapput, peqatigiissimanerallu oqaluttuarisaanitsinnit tamatsinnut assigiinngisitaartunik misilittagaqartitsillutik.

Amerlaqaagut ineriartornitsinni oqaatsitsinnik pingaartitsisunik avatangiiseqarluta peroriartorsimasut, tamannalu qujassutissaavoq, soorlu aamma siunnersuuteqartup tamanna pingaartillugu oqaatsitta sutigut tamatigut nukittorsarneqartuarnissaat sulissutigigaa.

Nunarsuarmi oqaatsit ikinnerussuteqartunit atorneqartut ikiliartupiloorput, oqaatsillu pillugit nunani tamalaani ilisimatusarsimasut annilaanngatigaat ullumikkut oqaatsit atorneqartut minnerpaamik affai ukiut hornorujulikkaat nikinneranni tammavissimassasut.

Oqaatsit ataannarnissaanut tunngaviit pingaarnersaraat kinguaariit tulliminnut ingerlatitseqqittarnerat, inuiaqatigiillu aaqqissugaanermanni oqaatsiminnik qanoq pingaartitsitiginerat.

Nutaarsiassat naqitat eqqarsaatigissagaanni oqariartuut una immikkut saqqummiukkusunnarpoq. Tassa nutaarsiassanik oqaatsigut atorlugit malinnaaniarnermi nutaarsiassap oqaatsitsinnik allaqqaarneqartannginnerata tiguisusasaq piviusuunngitsumik tiguisusannngortittarmagu.

Ukiorpasuarni oqaatsivut atorlugit inuit malinnaaniarsarisut misigisimapput piviusumik nutaarsiassinneqartaralik, tamannalu tupinnanngilluinnarpoq. Amerlaqaagummi oqaatsivut atorlugit nutaarsiassanik atuarusukkaluarluta qallunaatut allassimaneranut nuuttartut nalunnginnatsigu nutaarsiassaq qallunaatut allaqqaagaasoq kalaallisullu nutsigaannaasoq.

Inuiaqatigiit aaqqissugaanitsinni eqqumaffiginerusariaqakkavut, apeqqusersortariaqanngisavullu annertuumik nukinnik atuiffiupput apeqquserneqartariaqanngitsut apeqqusersuiffiummata.

Inuppassuit oqaatsitik atorlugit sullinneqanngitsut, ajusaarnangaartumillu ajorsartussanngorlugit inissinneqarsimasut allaallu minnerusutut nalikinnerusutullu misigitinneqartut, aali nunaminni aali ilaatigut nunaqqatiminnit.

Takorloorsiuk Islandimiut tunniutiinnarsimasuuppata danskisunnaq oqaaseqalerlutik, takorloorsiuk Savalimmiormiut tunniutiinnarsimasuuppata danskisut oqaaseqalerlutik. Qujanaqaarmi taamaattoqarsimannngimmat.

Ullumikkut Reykjavikkimut tikikkutta naapissavagut Islandimiusut oqaluttut, Torshavnimut tikikkutta naapissavagut Savalimmiormiusut oqaluttut Nuummur tikikkutta danskisut oqaluttut. Ila taanna eqqarsarnartoqaqaaq.

Nunani tamalaani misissuisimanerup 2. Februar 2017-imeersup ima qulequtaqartup: “*Inuiaat kinaassusaannut suut pingaarnertut toqqammaviuppat*”¹, tupaallannangitsumik oqariartuutigineqartuni pingaarnarpaatut oqaatigineqartoq tassaavoq: **Oqaatsit**, nunani tamalaani inuiaat oqariartuutigaat oqaatsit tassaasut kinaanitsinnut takussutissat pingaarnersaat.

Taamaammat oqaatsitsinnik pingaartitsilluta, ineriartortuarnissaanillu upperinnilluta ingerlatsinisatsinnut pissutissaqarluarpugut, tamannali aamma aaqqissueriaatsitsinni takussaasumik malunnaatilimmillu aqutissiuunneqartariaqartoq Siumumiit naqissuserumavarput.

¹ Daily chart: What defines a nation identity, The Economist

Taamak Siumumiit oqaaseqarluta siunnersuuteqartumullu qujaqqilluta, aalajangiiffigisassatut siunnersuut Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Iisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Ataatsimiitsitaliamut aappassaaneerseqartinnani ingerlateqqinneqarnissaa innersuussutigaarput.

Vivian Motzfeldt

Siumut